

Rozprawy zdalne – co warto wiedzieć

Jeśli Sędzia zarządzi, że rozprawa z Państwa udziałem zostanie przeprowadzona zdalnie, to otrzymają Państwo, oprócz zwykłego sądowego wezwania lub zawiadomienia, także e-maila z linkiem do rozprawy zdalnej.

E-mail, który Państwo otrzymają, nie wymaga potwierdzenia odbioru ani potwierdzenia obecności na rozprawie zdalnej.

Przeprowadzenie rozprawy zdalnie jest decyzją Sędziego i nie wymaga zgody osób uczestniczących w rozprawie ani nie mogą się one temu sprzeciwić.

→ Wymagany sprzęt

Aby wziąć udział w rozprawie zdalnej trzeba mieć dostęp do sprzętu:

- komputera stacjonarnego z kamerką i głośnikiem lub słuchawkami - albo laptopa, tableta itp., ewentualnie smartfona
- podłączonego do internetu.

Nie jest wymagane żadne specjalne oprogramowanie.

→ Rodzaje rozpraw zdalnych

Rozprawa zdalna w Sądzie Okręgowym w Warszawie zostanie przeprowadzona, według wyboru Sędziego, przy pomocy jednej z aplikacji:

- MS TEAMS
- Avaya SCOPIA
- JITSY

Informacja o tym, w której aplikacji zostanie przeprowadzona Państwa rozprawa zdalna, jest zawarta w e-mailu, który Państwo otrzymali.

W zakładce ROZPRAWY ZDALNE znajdują się instrukcje połączenia się z rozprawą zdalną w każdej z tych aplikacji, a także informacje o zasadach i przebiegu rozprawy zdalnej w aplikacji MS TEAMS.

→ Numer telefonu do kontaktu

Prosimy o podanie Sądowi - odpowiednio wcześniej przed rozprawą - numeru telefonu do kontaktu, jeśli nie ma go jeszcze w aktach (jeśli strona ma pełnomocnika – Sąd może się z nią kontaktować za pośrednictwem pełnomocnika).

Kontakt do Państwa przyda się w razie ewentualnych problemów technicznych z połączeniem w czasie rozprawy, a także do przekazywania ewentualnych pilnych informacji z Sądu (np. o odwołaniu lub zmianie terminu rozprawy).

Informację o numerze telefonu do kontaktu można wysłać:

- pocztą;
- telefonicznie na numer telefonu Biura Obsługi Interesantów
- e-mailem na adres e-mailowy Wydziału, w którym odbędzie się Państwa rozprawa zdalna, przeznaczony do korespondencji dotyczącej rozpraw zdalnych (adres ten jest podany w otrzymanym przez Państwa e-mailu).

➔ Nieobecność na rozprawie zdalnej

Nieobecność na rozprawie zdalnej Sąd może uznać za nieusprawiedliwioną – i wówczas może przeprowadzić rozprawę pod nieobecność strony; może pominąć dowód z zeznań strony lub z zeznań nieobecnego świadka; może też nałożyć grzywnę na nieobecnego świadka lub biegłego.

Brak reakcji osoby wezwanej do podania Sądowi swojego adresu e-mailowego - może uniemożliwić Sądowi wysłanie do tej osoby e-maila z linkiem do rozprawy. Nieobecność tej osoby na rozprawie zdalnej Sąd może uznać, stosownie do okoliczności, za nieusprawiedliwioną.

➔ Pomagajmy sobie wzajemnie

Strona, która wniosowała o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka, zobowiązana jest dołożyć wszelkich starań, by podać Sądowi adres e-mailowy świadka i zapewnić udział świadka w rozprawie zdalnej.

Jeśli strona ma pełnomocnika – może zwrócić się do niego o pomoc w zorganizowaniu jej uczestnictwa w rozprawie zdalnej.

Pełnomocnik, który wskazał świadka – powinien pomóc świadkowi w zorganizowaniu jego uczestnictwa w rozprawie zdalnej, jeśli świadek potrzebuje takiej pomocy.

Strona może wziąć udział w rozprawie zdalnej razem ze swoim pełnomocnikiem, np. w jego kancelarii.

Także świadek wskazany przez stronę może wziąć udział w rozprawie zdalnej z tą stroną lub jej pełnomocnikiem, np. w jego kancelarii – chyba że Sędzia zarządził inaczej.

→ A jeśli ktoś nie ma możliwości technicznych...

Jeżeli nie mają Państwo możliwości technicznych, aby wziąć udział w rozprawie zdalnej – należy o tym niezwłocznie zawiadomić Sąd (telefonicznie, e-mailem, ewentualnie pocztą).

Sędzia podejmie wtedy dalsze decyzje, m.in.:

- czy uznać Państwa nieobecność na rozprawie zdalnej za nieusprawiedliwioną;
- czy odstąpić od przeprowadzenia rozprawy i rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym;
- czy udostępnić Państwu w wydzielonym pomieszczeniu w budynku Sądu sprzęt do uczestniczenia w rozprawie zdalnej;

przy czym na wniosek strony lub osoby wezwanej, zgłoszony na co najmniej 5 dni przed wyznaczonym terminem rozprawy zdalnej, Sąd zapewni jej możliwość udziału w rozprawie zdalnej w budynku Sądu, jeśli strona lub osoba wezwana wskaże we wniosku, że nie posiada urządzeń technicznych umożliwiających udział w posiedzeniu zdalnym poza budynkiem Sądu.

O podjętych decyzjach zostaną Państwo zawiadomieni.

Dla osób, które nie mają możliwości technicznych, by uczestniczyć w rozprawie zdalnej, Sąd Okręgowy w Warszawie przygotował pomieszczenia ze sprzętem komputerowym, w których na zarządzenie Sędziego można wziąć udział w rozprawie zdalnej. Liczba tych pomieszczeń w budynku Sądu jest jednak bardzo ograniczona.

Dlatego prosimy o podjęcie wszystkich starań, aby wziąć udział w rozprawie zdalnej samodzielnie albo - jeśli mają Państwo pełnomocnika - ze swoim pełnomocnikiem, np. w jego kancelarii.

→ Przed rozprawą zdalną warto:

- przygotować sobie **dowód osobisty** albo inny dokument tożsamości ze zdjęciem – mogą być Państwo poproszeni przez Sędziego o okazanie tego dokumentu poprzez zbliżenie go do kamerki;

- upewnić się, że **sprzęt jest podłączony do prądu** – żeby uniknąć ryzyka, że się rozładuje w czasie rozprawy zdalnej;

- **kamerkę** komputera / laptop / smartfon ustawić tak, by dobrze widoczna była twarz osoby uczestniczącej w rozprawie zdalnej.

Warto też sprawdzić, czy kamera laptopa nie jest zasłonięta przegrodą i czy głośniki nie są wyciszone.

➔ **Siedzieć czy stać? Jak się zachowywać na rozprawie zdalnej?**

Podczas rozprawy zdalnej obowiązują zwykłe zasady zachowania w Sądzie:

- Każda osoba, która bierze udział w rozprawie zdalnej, jest obowiązana do przebywania w miejscu, które gwarantuje przeprowadzenie rozprawy zdalnej w sposób odpowiadający powadze Sądu.
- Osoby uczestniczące w rozprawie zdalnej powinny być ubrane stosownie, w sposób odpowiadający powadze Sądu; pełnomocników zawodowych obowiązuje strój urzędowy.
- Podczas rozprawy zdalnej nie można spożywać posiłków ani pić napojów, z wyjątkiem wody.

Sędzia prowadzący rozprawę zdalną powiadomi Państwa, czy mają Państwo w czasie rozprawy zdalnej siedzieć czy też należy wstawać i kiedy (np. w czasie odbierania przyrzeczenia lub ogłaszania wyroku). Przepisy nie regulują tego szczegółowo i decyzja w tym względzie należy do Sędziego. W każdym razie przy wstawaniu należy odsunąć się od kamery na taką odległość, by w ekranie była widoczna twarz i górna część sylwetki.

➔ **Opóźnienia i kłopoty techniczne**

Czasem zdarzają się opóźnienia, gdy np. poprzednia rozprawa się przedłuży albo gdy są problemy techniczne. Należy wtedy poczekać, utrzymując połączenie.

Jeśli to Państwo mają problemy z połączeniem – warto zawiadomić o tym telefonicznie inną osobę, która już jest połączona z Sądem (np. swojego pełnomocnika) albo zawiadomić Sąd e-mailem na adres e-mailowy Wydziału przeznaczony do korespondencji dotyczącej rozpraw zdalnych albo telefonicznie na numer Wydziału dostępny na stronie BIP Sądu.

Bardzo rzadko zdarza się, że link nie działa. Gdy się to okaże przy próbie rozpoczęcia rozprawy, Sąd wyśle nowy link. Tym bardziej warto podać Sądowi wcześniej numer telefonu do kontaktu, aby być na bieżąco informowanym o sytuacji.

Jeśli w trakcie rozprawy zdalnej zdarzą się kłopoty z połączeniem – prosimy o rozłączenie się i połączenie się ponownie. Czasem pomaga też podłączenie komputera do internetu przewodem zamiast WIFI. Sędzia prowadzący rozprawę zaczeka na Państwa.

→ Okazywanie dokumentów

Jeżeli w czasie rozprawy zamierzają Państwo okazywać Sądowi jakieś pisma czy inne dokumenty, to mogą to Państwo zrobić także w czasie rozprawy zdalnej.

Dokumenty te można okazywać poprzez ich **zbliżenie do kamerki**.

Czasem może się jednak zdarzyć, zwłaszcza przy dużych dokumentach, że takie okazanie będzie mało czytelne.

Dlatego warto przed rozprawą przygotować sobie **skany lub zdjęcia** dokumentów (np. umów), które zamierzają Państwo okazać – i przesłać je przed rozprawą albo mieć je gotowe do przesłania w trakcie rozprawy e-mailem, na adres e-mail Wydziału, w którym toczy się sprawa, przeznaczony wyłącznie do korespondencji dotyczącej rozpraw zdalnych - celem ich okazania przez Sąd w czasie rozprawy zdalnej w trybie udostępnienia ekranu. Treść dokumentu Sędzia wyświetli na ekranie – a po rozprawie może jego wydruk dołączyć do akt.

→ Protokół z rozprawy zdalnej

Rozprawa zdalna jest nagrywana bezpośrednio w sądowym programie Re-Court, w którym jest z niej sporządzany protokół elektroniczny – taki sam, jak w przypadku rozpraw stacjonarnych odbywanych w budynku Sądu – chyba że Sędzia zarządzi sporządzenie protokołu pisemnego. Protokół – czy to elektroniczny, czy pisemny - będzie dostępny dla stron na takich samych zasadach, jak w przypadku rozpraw stacjonarnych odbywanych w budynku Sądu.

Podstawa prawna prowadzenia rozpraw zdalnych:

art. 15zsz1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.):

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, zwanej dalej „Kodeksem postępowania cywilnego”:

1. 1) rozprawę lub posiedzenie jawne przeprowadza się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku (posiedzenie zdalne), z tym że osoby w nim uczestniczące, w tym członkowie składu orzekającego, nie muszą przebywać w budynku sądu; (...)

2. Na wniosek strony lub osoby wezwanej zgłoszony na co najmniej 5 dni przed wyznaczonym terminem posiedzenia zdalnego sąd zapewni jej możliwość udziału w posiedzeniu zdalnym w budynku sądu, jeśli strona lub osoba wezwana wskaże we wniosku, że nie posiada urządzeń technicznych umożliwiających udział w posiedzeniu zdalnym poza budynkiem sądu. (...)